

Δημήτρης Συκιάς

ΦΟΥΓΚΑ
Απάντηση II

2009

Οι σημειώσεις αυτές αναφέρονται στο Κεφάλαιο ΙΙΙ - **Η Απάντηση** του εγχειριδίου *Μελέτη της Φούγκας* του Α. Gedalge, μετάφραση Κ. Νάσος. Στο τμήμα **Απάντηση Ι** των σημειώσεων παρατίθενται τα θέματα του κεφαλαίου χωρίς τις απαντήσεις τους, με υποδείξεις και συμβουλές για την απόδοση της απαντήσεως. Στο τμήμα **Απάντηση ΙΙ** παρατίθενται οι απαντήσεις των θεμάτων. Χρησιμοποιούνται τα κλειδιά *σολ* και *φα* και το κλειδί *σολ* του τενόρου.

|Θ| είναι η συντομογραφία για το θέμα και **|Α|** για την απάντηση.

ΦΟΥΓΚΑ

Απάντηση Π.1

∞

► Τονική |A|. (§35-38)

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$, κατάληξη σε $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$. **Πραγματική Απάντηση.** (§35.1). Δες και §39, παρ.1.

1.

Δεν προσεγγίζεται η μελωδική βαθμίδα $\hat{2}$
→ πραγματική απάντηση

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, οδήγηση της κεφαλής του θέματος σε $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$. **Τονική Απάντηση.** (§35.2)

2α. 2β.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$, οδήγηση της κεφαλής του θέματος σε $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$. **Πραγματική Απάντηση.**

3α. 3β.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$, κατάληξη σε $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$. (§36.1)

4.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, οδήγηση της κεφαλής του θέματος σε $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$. (§36.2)

5.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, οδήγηση της κεφαλής του |Θ| σε $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$. Κατάληξη σε $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$. (§37.1)

6.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, κατάληξη |Θ| σε $\hat{7} \rightarrow D(\hat{3})$. (§38.2)

7.

► Πραγματική |A|. (§39)

8.

9.

- Η $\hat{5}$ σαν διαβατικός, ποίκιλμα, ή σε διαδοχή. Πραγματική Απάντηση. (§40)

Απλοποίηση |Θ| (χωρίς διαβατικούς):

10α.

MOZART

Το |Θ| στην κανονική του μορφή:

10β.

MOZART

11.

12.

13.

14.

► Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, επιστροφή σε Τ. Τονική |Α|. (§42, 43)

15.

► Χαρακτηριστικές αλλοιώσεις που κρατούν το |Θ| στην D. (§44)

|Θ| απλοποιημένο:

16α.

Το |Θ| στην κανονική του μορφή:

16β.

• $\hat{5}-\hat{4}<-\hat{5} \rightarrow D(\hat{1}-\hat{7}-\hat{1})$. (§45)

17.

18.

• (§46)

19. $\hat{3}$ $\hat{4} <$

✓ Ένα |Θ| **ΠΟΤΕ** δεν μπορεί να απαντηθεί με **ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΚΙΝΗΣΗ**
Προσοχή λοιπόν μην απαντήσετε ντο-ντο#.

20. $\hat{3}$ $\hat{6}$ $\hat{1}$

• |Θ| που αρχίζει με $\hat{3}$ και οδηγείται χρωματικά σε $\hat{3}$. (§47)

21. $\hat{3}$ $\hat{1}$

✓ Τα |Θ| στα οποία δίνεται |A| σύμφωνα με τις § 46,47 αλλοιώνονται μελωδικά.
 Ο Gedalge σημειώνει (§48, σ.30) ότι σε τέτοιου είδους |Θ| είναι καλλίτερο να δίνεται |A| **πραγματική**. Ο Prout προτείνει |A| προς την πλευρά της S. (§80, σ.45).
 Ο κανόνας που δίνει ο Prout είναι:
 "Εαν σε ένα |Θ| που στο πρώτο του μισό υπερέχει η D και ολοκληρώνεται στην T, η |A| δίνεται προς την πλευρά της S".
 ! Προσέξτε την έκφραση "υπερέχει η D".

22. $\hat{3}$ $\hat{1}$

✓ Στα |Θ| 22 και 23 προσέχτε τα επαναλαμβανόμενα σολ.

23. $\hat{3}$ $\hat{3}$

- |Θ| που οδηγείται σε άλλη βαθμίδα πριν ακουστεί η $\hat{4}<$.

24. $\hat{5}$ $\hat{6}$ $\hat{4}<$ $\hat{4}$ $\hat{1}$

► Διάφορες περιπτώσεις |Θ| που οι κεφαλές τους κινούνται από $\hat{5}$ σε $\hat{1}$. (§51)

25.

26.

27.

✓ Στα παρ. 27, 28, 29 η πρώτη $\hat{5}$ εκλαμβάνεται σαν D($\hat{1}$) η δεύτερη σαν T($\hat{5}$) αποτέλεσμα το διάστημα 8^{ης} του |Θ| μετασχηματίζεται σε 7^η στην |A|. Επειδή στο πρώτο μισό του |Θ| υπερέχει η D, θεωρείστε και την εναλλακτική |A| προς την πλευρά της S.

28.

29.

30.

✓ Παρατηρείστε το *τριμητόνιο* που σχηματίζεται στην |A|. Θεωρείστε την εναλλακτική |A| προς την πλευρά της S.

32.

✓ Παρατηρείστε πάλι το *τριμητόνιο* που σχηματίζεται στην |A|.

33.

✓ $\hat{4}<$. Αν στην κεφαλή απαντήσουμε με ρε-ρε# θα έχουμε αντίθετη κίνηση της |A| ως προς το |Θ|!
 Προσέξτε τις αλλοιώσεις στην |A|.

34.

Musical score for exercise 34, measures 1-5. The score is written in treble clef with a common time signature (C). The melody consists of a series of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass line is empty.

Musical score for exercise 35, measures 1-2. The score is written in treble and bass clefs with a key signature of two flats (Bb, Eb) and a common time signature (C). The melody in the treble clef consists of a half note Bb4, followed by a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F4. The bass line is empty.

36.

Musical score for exercise 36, measures 1-2. The score is written in treble and bass clefs with a key signature of two sharps (F#, C#) and a common time signature (C). The melody in the treble clef starts with a quarter rest, followed by an eighth note G4, a sixteenth note A4, a sixteenth note B4, an eighth note C5, an eighth note B4, an eighth note A4, and a quarter note G4. The bass line is empty.

37.

Musical score for exercise 37, measures 1-2. The score is written in treble and bass clefs with a common time signature (C). The melody in the treble clef consists of a quarter note G4, followed by an eighth note A4, a sixteenth note B4, an eighth note C5, an eighth note B4, an eighth note A4, and a quarter note G4. The bass line is empty.

✓ Προσοχή στο ποιες νότες θα εκλάβετε στην D.
Βάλτε τις κατάλληλες αλλοιώσεις για να προσδιοριστεί σωστά η τονικότητα της |A|.

38.

Musical score for exercise 38, measures 1-2. The score is written in treble and bass clefs with a key signature of two flats (Bb, Eb) and a 3/2 time signature. The melody in the treble clef consists of a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, a quarter note C5, and a half note Bb4. The bass line is empty.

39.

► Κεφαλή |Θ| που οδηγείται από $\hat{1}$ σε $\hat{5}$. (§52-60)

40.

$\hat{1}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}) D(\hat{1})$
 $\hat{3}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{3}) D(\hat{1})$
 $\hat{1}-\hat{7}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}) D(\hat{3}-\hat{1})$

► Προσαγωγέας στον ελάσσονα τρόπο. (§61)

• $\hat{1}-\hat{7}<-\hat{1}$ στον ελάσσονα τρόπο)

41.

✓ Η $\hat{7}<$ στον ελάσσονα τρόπο διατηρεί πάντα τον χαρακτήρα του προσαγωγέα της κύριας τονικότητας. (πρβλ §38, σ.27)
 $1-\hat{7}<-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}-\hat{7}<) D(\hat{1})$

42.

► Τονική λειτουργία των διαφόρων βαθμίδων. Τονική |Α|. (§62-66)

• Πρίν την $\hat{5}$ ακούγεται η $\hat{1}$, ή $\hat{3}$. (§62, σ.40)

43.

$\hat{1} \dots \hat{1}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{1}) D(\hat{1})$
 $\hat{1} \dots \hat{3}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{3}) D(\hat{1})$
 $\hat{1} \dots \hat{x}-\hat{5} \rightarrow T(1) D(\dots \hat{x}-\hat{1})$, όπου $\hat{x} \neq \hat{1}, \hat{3}$

44.

45.

46.

✓ Στα παρ. 46 & 48 ακούγεται η $\hat{7}$ της κλίμακας αλλά εκλαμβάνεται μέσα στην D διότι δεν ακολουθεί η $\hat{5}$. (πρβλ §60, σ.38)

Συγκρίνετε:

$\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1}) D(\hat{1})$

$\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{3} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1}) D(\hat{1})$

$\hat{3} \dots \hat{7} \dots \hat{3} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1}) D(\hat{1})$

$\hat{1} - \hat{7} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1}) D(\hat{3} - \hat{1})$

47.

48.

✓ Για άλλη μια φορά τονίζουμε ότι πρέπει να προσέχετε να βάζετε τις κατάλληλες αλλοιώσεις ώστε το τμήμα της |A| που αντιστοιχεί στην D να είναι σωστό τονικά, (ντο# στο παρ. 48)

- Πρίν την $\hat{5}$ ακούγεται οποιαδήποτε άλλη εκτός των $\hat{1}$, ή $\hat{3}$.

49.

✓ Η μη αλλοιωμένη $\hat{4}$ στο $|\Theta|$ θεωρείται προσαγωγέας της D και δίνεται |A| με $\hat{7}$ (§63, σ.41)
 Δες επίσης και §69, σ.44 περί ερμηνείας της $\hat{4}$ ως *υποτονικής* της φυσικής κλίμακας της D.

50.

✓ Συγκρίνετε την |A| του $|\Theta|$ 50 στο μείζονα και ελάσσονα τρόπο.

✓ Μελετήστε την §65, σ.42 και αντιπαραβάλλετε με §61, σ.39

51.

J.S BACH

- Σκεφτείτε από ποια νότα μετατρέπει το $|\Theta|$ στη D!

52.

MOZART

- Όμοια με το 52.

53.

J.S BACH

54.

4

✓ Δες §63, σ.41 περί μη αλλοιωμένης $\hat{4}$.

► Εναλλαγή T και D. Μετατροπίες σε ένα |Θ|. (§74)

55.

56.

§35.1 §59

§74

§74

§46 & §47

THOMAS

✓ Το σι̇ στο πρώτο μέτρο είναι χαρακτηριστική αλλοίωση της $\hat{i}$ (ντο ελάσσων) και όχι της ν (σολ ελάσσων)

57.

$\hat{7} <$

MENDELSSOHN

58.

HAENDEL

59. KIRNBERGER

60. GEDALGE

61. GEDALGE

62. Anonymous

► Πραγματική αντί Τονικής |A| για μουσικούς λόγους. (§75)

63.

64.

► Μετατροπία στην D με χαρακτηριστική αλλοίωση.

Τονική |A|. |Θ| που τελειώνουν στην D. (§83-84)

✓ Υποδεικνύεται ο χωρισμός των|Θ| σε μελωδικές φράσεις για να προσδιορισθεί με ακρίβεια η μετατροπία στην D.

65.

66.

► Μετατροπία σε D. (§85-87)

67. $\hat{1}$ $\hat{3}$, $\hat{5}$, , $\hat{5}$

- Προσοχή στα σημεία που γίνονται μετατροπίες στα |Θ|.
- Χωρίστε τα |Θ| σε φράσεις.
- Ελέγξτε μουσικά τις |Α|.

68. $\hat{5}$ $\hat{1}$ REICHA $\hat{5}$

69. $\hat{1}$ $\hat{5}$ EBERLIN $\hat{5}$

? Πως ερμηνεύονται τα δύο "κυκλωμένα" σι;

70. *tr*

? Βρείτε τον "σκελετό" (χωρίς ξένους φθόγγους) του |Θ| πρώτα. Προσοχή στις μετατροπίες του πρώτου μέτρου!

71. THOMAS

• Ένα σε |Θ| μείζονα τρόπο μετατρέπει στην D εφόσον τελειώνει με $\hat{7} \rightarrow D(\hat{3})$ (§85b)

72. GEDALGE
7

• Ένα |Θ| σε ελάσσονα τρόπο μετατρέπει στην D εφόσον τελειώνει με $\hat{7} > \rightarrow D(\hat{3})$ (§85b)

73. 7 >

74. GEDALGE
7

75. GEDALGE
7 >

► Χρωματικά |Θ|. (§92-98)

76a.

✓ Διατονική μορφή του 76.2

76β.

✓ Σε όλα τα χρωματικά |Θ| χρήσιμο είναι να γράφουμε πρώτα τον "σκελετό" του |Θ| (με κατάργηση δηλαδή των χρωματικών αλλά και ξένων φθόγγων).
Στο 76 θεωρείστε επίσης την δυνατότητα να απαντήσετε προς την πλευρά της S.

77α.

77β.

78.

Θέμα σε διατονική μορφή

79.

Θέμα σε διατονική μορφή

80.

Θέμα σε διατονική μορφή

81.

Θέμα σε διατονική μορφή

✓ Τα |Θ| 82 & 83 επανέρχονται στην $\hat{5}$ με χρωματική κίνηση, αφού προηγουμένως έχει γίνει μετατροπία στην D. (§95, σ.60)

82.

83.

✓ Τα |Θ| 84 & 85 εκκινούν με D-T, οδηγούνται χρωματικά στην D και καταλήγουν στην T($\hat{1}$, ή $\hat{3}$) (§95, σ.61)

84.

§37.1 §74

§36

85.

§63

§36

§96, σ.61. Για τα |Θ| 86, 87 συμβουλευτείτε ξανά §62, 63, 95.

86.

87.

- |Θ| των οποίων η κεφαλή οδηγείται χρωματικά από D σε T με *κατιούσα* κίνηση, ή από T σε D με *ανιούσα* κίνηση.

Προτίμηση για *πραγματική* |A|, αν αλλοιώνεται η φυσιογνωμία του |Θ|. (§97, σ.61,62)

88.

89.

Τονική Απάντηση

Πραγματική Απάντηση

► |Θ| που αρχίζουν με $\hat{7}$ (§100-101)

Στη σχολική φούγκα ένα |Θ| αρχίζει με $\hat{1}$, $\hat{3}$ και $\hat{5}$.

Τελειώνει με $\hat{1}$, $\hat{3}$, $\hat{5}$ και $\hat{7}$ στο μείζονα, ή $\hat{7} >$ στον ελάσσονα.

Δεν αποκλείεται όμως ένα |Θ| να αρχίσει και με άλλη μελωδική βαθμίδα.

- $\hat{7} \rightarrow D(\hat{3})$. |Θ| που αρχίζει με την $\hat{7}$. Μείζων Τρόπος. (§100)

90.

- $\hat{7} < \rightarrow T(\hat{7} <)$. |Θ| που αρχίζει με την $\hat{7}$ οξυμένη ($\hat{7} <$ προσαγωγέας). Ελάσσων Τρόπος. (§101)

91.

- $\hat{4} < \rightarrow D(\hat{7})$. |Θ| που αρχίζει με την $\hat{4}$ αλλοιωμένη. (§102)

92.

► |Θ| που εκκινούν με $\hat{2}$, $\hat{4}$, $\hat{6}$. (§103)

• $\hat{2} \rightarrow T(\hat{2})$

93.

✓ |Θ| που αρχίζουν με $\hat{2}$, $\hat{4}$, $\hat{6}$ στη σχολική φούγκα είναι εξαιρετικά σπάνια.
Για το υπόλοιπο του |Θ| ισχύουν οι προαναφερθέντες κανόνες.

• $\hat{4} \rightarrow T(\hat{4})$

94.

ΦΟΥΓΚΑ

Απάντηση Π.2 (Λύσεις)

Ω

► Τονική |A|. (§35-38)

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$, κατάληξη σε $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$. **Πραγματική Απάντηση.** (§35.1). Δες και §39, παρ.1.

1.

Δεν προσεγγίζεται η μελωδική βαθμίδα $\hat{5}$
→ πραγματική απάντηση

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, οδήγηση της κεφαλής του θέματος σε $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$. **Τονική Απάντηση.** (§35.2)

2α. 2β.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$, οδήγηση της κεφαλής του θέματος σε $\hat{1} \rightarrow T(\hat{1})$. **Πραγματική Απάντηση.**

3α. 3β.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$, κατάληξη σε $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$. (§36.1)

4.

- Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, οδήγηση της κεφαλής του θέματος σε $\hat{3} \rightarrow T(\hat{3})$. (§36.2)

5.

Το |Θ| στην κανονική του μορφή:

10β.

MOZART

11.

12.

13.

14.

► Εκκίνηση |Θ| με $\hat{5} \rightarrow D(\hat{1})$, επιστροφή σε **Τ. Τονική** |Α|. (§42, 43)

15.

► Χαρακτηριστικές αλλοιώσεις που κρατούν το |Θ| στην D. (§44)

|Θ| απλοποιημένο:

16α.

Το |Θ| στην κανονική του μορφή:

16β.

• $\hat{5}-\hat{4}<-\hat{5} \rightarrow D(\hat{1}-\hat{7}-\hat{1})$. (§45)

17.

18.

• (§46)

19. $\hat{3}, \hat{4} <$

Ντο: $\hat{1} \hat{4} <$ $\hat{1}$
D T

✓ Ένα |Θ| ΠΟΤΕ δεν μπορεί να απαντηθεί με **ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΚΙΝΗΣΗ**
Προσοχή λοιπόν μην απαντήσετε ντο-ντο#.

20. $\hat{3}, \hat{6}$ $\hat{1}$

ντο: $\hat{1} \hat{6}$ $\hat{1}$
D T

• |Θ| που αρχίζει με $\hat{3}$ και οδηγείται χρωματικά σε $\hat{3}$. (§47)

21. $\hat{3},$ $\hat{1}$

Ντο: $\hat{1} \hat{4} < \hat{4}$ $\hat{3}$
D T

✓ Τα |Θ| στα οποία δίνεται |A| σύμφωνα με τις § 46,47 αλλοιώνονται μελωδικά.
Ο Gedalge σημειώνει (§48, σ.30) ότι σε τέτοιου είδους |Θ| είναι καλλίτερο να δίνεται |A| πραγματική. Ο Prout προτείνει |A| προς την πλευρά της S. (§80, σ.45).
Ο κανόνας που δίνει ο Prout είναι:
"Εαν σε ένα |Θ| που στο πρώτο του μισό υπερέχει η D και ολοκληρώνεται στην T, η |A| δίνεται προς την πλευρά της S".
! Προσέξτε την έκφραση "υπερέχει η D".

22. $\hat{3}$ $\hat{1}$

Ντο: $\hat{1} \hat{4} < \hat{4}$ $\hat{3}$
D T

✓ Στα |Θ| 22 και 23 προσέξτε τα επαναλαμβανόμενα σολ.

23. $\hat{3}$ $\hat{3}$

Ντο: $\hat{1} \hat{4} < \hat{4}$ $\hat{3}$
D T

- |Θ| που οδηγείται σε άλλη βαθμίδα πριν ακουστεί η $\hat{4} <$.

24.

Ντο: $\hat{D}$ $\hat{T}$

► Διάφορες περιπτώσεις |Θ| που οι κεφαλές τους κινούνται από $\hat{5}$ σε $\hat{1}$. (§51)

25.

Σολ: $\hat{D}$ $\hat{T}$

26.

μι: $\hat{D}$ $\hat{T}$

27.

Λα: $\hat{D}$ $\hat{T}$

✓ Στα παρ. 27, 28, 29 η πρώτη $\hat{5}$ εκλαμβάνεται σαν $D(\hat{1})$ η δεύτερη σαν $T(\hat{5})$ αποτέλεσμα το διάστημα $8^{ης}$ του |Θ| μετασχηματίζεται σε $7^{η}$ στην |Α|. Επειδή στο πρώτο μισό του |Θ| υπερέχει η D, θεωρείστε και την εναλλακτική |Α| προς την πλευρά της S.

28.

Λα: $\hat{D}$ $\hat{T}$

29.

Λα: D, T

7μ

30.

Σολ: D T

3

Ρεβ: D T

2A

✓ Παρατηρείστε το *τριμητόνιο* που σχηματίζεται στην |A|. Θεωρείστε την εναλλακτική |A| προς την πλευρά της S.

32. MASSENET

Ντο: D T

2A

✓ Παρατηρείστε πάλι το *τριμητόνιο* που σχηματίζεται στην |A|.

33.

ρε: D T

1K

✓ 4 <. Αν στην κεφαλή απαντήσουμε με ρε-ρε# θα έχουμε αντίθετη κίνηση της |A| ως προς το |Θ|!
 Προσέξτε τις αλλοιώσεις στην |A|.

39.

Σολ: D T

► Κεφαλή |Θ| που οδηγείται από $\hat{1}$ σε $\hat{5}$. (§52-60)

40.

Σολ: T D T T

$\hat{1}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}) D(\hat{1})$
 $\hat{3}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{3}) D(\hat{1})$
 $\hat{1}-\hat{7}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}) D(\hat{3}-\hat{1})$

► Προσαγωγέας στον ελάσσονα τρόπο. (§61)

• $\hat{1}-\hat{7}<-\hat{1}$ στον ελάσσονα τρόπο)

41.

λα: T D

✓ Η $\hat{7}<$ στον ελάσσονα τρόπο διατηρεί πάντα τον χαρακτήρα του προσαγωγέα της κύριας τονικότητας. (πρβλ §38, σ.27)

$1-\hat{7}<-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}-7<) D(\hat{1})$

42.

ντο: T D T

► Τονική λειτουργία των διαφόρων βαθμίδων. Τονική |Α|. (§62-66)

• Πρίν την $\hat{5}$ ακούγεται η $\hat{1}$, ή $\hat{3}$. (§62, σ.40)

43.

φα: T T D

$\hat{1}...\hat{1}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}...\hat{1}) D(\hat{1})$
 $\hat{1}...\hat{3}-\hat{5} \rightarrow T(\hat{1}...\hat{3}) D(\hat{1})$
 $\hat{1}...\hat{x}-\hat{5} \rightarrow T(1) D(...\hat{x}-\hat{1})$, όπου $\hat{x} \neq \hat{1}, \hat{3}$

44.

Σολ: $\hat{1}$ T $\hat{1}$ D

45.

Σολ: $\hat{1}$ T $\hat{3}$ $\hat{1}$ D

46.

Σολ: $\hat{1}$ T $\hat{1}$ D

✓ Στα παρ. 46 & 48 ακούγεται η $\hat{7}$ της κλίμακας αλλά εκλαμβάνεται μέσα στην D διότι δεν ακολουθεί η $\hat{5}$. (πρβλ §60, σ.38)

Συγκρίνετε:

$\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1}) D(\hat{1})$

$\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{3} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1}) D(\hat{1})$

$\hat{3} \dots \hat{7} \dots \hat{3} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1} \dots \hat{7} \dots \hat{1}) D(\hat{1})$

$\hat{1} - \hat{7} - \hat{5} \rightarrow T(\hat{1}) D(\hat{3} - \hat{1})$

47.

Σολ: $\hat{1}$ T $\hat{1}$ D

48.

Σολ: $\hat{3}$ T $\hat{1}$ D

✓ Για άλλη μια φορά τονίζουμε ότι πρέπει να προσέχετε να βάζετε τις κατάλληλες αλλοιώσεις ώστε το τμήμα της |A| που αντιστοιχεί στην D να είναι σωστό τονικά, (ντο# στο παρ. 48)

• Πρίν την $\hat{5}$ ακούγεται οποιαδήποτε άλλη εκτός των $\hat{1}$, ή $\hat{3}$.

49.

Ντο: $\hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{6}$ $\hat{1}$
T D 6 1

✓ Η μη αλλοιωμένη $\hat{4}$ στο $|\Theta|$ θεωρείται προσαγωγέας της D και δίνεται $|A|$ με $\hat{7}$ (§63, σ.41)
Δες επίσης και §69, σ.44 περί ερμηνείας της $\hat{4}$ ως *υποτονικής* της φυσικής κλίμακας της D.

Ντο: $\hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{6}$ $\hat{1}$ ντο: $\hat{1}$ $\hat{3} < \hat{4}$ $\hat{5}$ $\hat{7}$ $\hat{1}$
T D 6 1 D 7 1

✓ Συγκρίνετε την $|A|$ του $|\Theta|$ 50 στο μείζονα και ελάσσονα τρόπο.

✓ Μελετήστε την §65, σ.42 και αντιπαραβάλλετε με §61, σ.39

51. J.S BACH

σολ#: $\hat{1}$ $\hat{3} < \hat{4}$ $\hat{7} < \hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{4}$ $\hat{5}$ $\hat{1}$
T D 7 1 3 4 5 1

• Από το *σι* του μ.2 μετατρέπει το $|\Theta|$ στη D!

52. MOZART

Σολ: $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{2}$ $\hat{7} <$ $\hat{5}$
T D 2 7 5

• Όμοια με το 52.

53. J.S BACH

Ντο: $\hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{4}$ $\hat{7} <$ $\hat{1}$
T D 7 1

54. ^{2M}
 1̂ 2̂ 4̂ 5̂
 Ντο: T D 7̂ 1̂
 1K

✓ Δες §63, σ.41 περί μη αλλοιωμένης 4̂.
 Παρατηρείστε πως αλλάζει η μελωδική γραμμή του θέματος με την τονική |A|.

► Εναλλαγή T και D. Μετατροπίες σε ένα |Θ|. (§74)

55. 6̂ 5̂ 6̂ 3̂, 3̂ 4̂< 5̂
 Μι: T D 1̂ 6̂ 5̂ 1̂ 6̂ 7̂ 1̂

56. §35.1 §59 §74 §74 §46 & §47 THOMAS
 1̂ 5̂ 6̂ 3̂ 5̂ 4̂< 5̂ 4̂< 3̂ 3̂> 2̂ 1̂
 Μι: T D T 2̂ 4̂ 3̂ 1̂ 7̂ 1̂ 2̂ 5̂ 1̂ 4̂< 4̂ 3̂ 3̂> 2̂ 1̂

✓ Το σι̂ στο πρώτο μέτρο είναι χαρακτηριστική αλλοίωση της i (ντο ελάσσων) και όχι της v (σολ ελάσσων)

57. 5̂ 1̂ 7̂< MENDELSSOHN
 ντο: D 1̂ T 1̂

58. 5̂ 1̂ 6̂ 7̂< 1̂ 4̂ HAENDEL
 λα: D 1̂ T 6̂ 7̂< 1̂ 4̂ 3̂< 3̂ 2̂ 5̂ 4̂ 3̂

59. KIRNBERGER

Ντο: $\hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{7}$ $\hat{1}$ $\hat{4}$ $\hat{3}$ $\hat{2}$ $\hat{1}$

T D T

2μ 7μ 3μ 8K

60. GEDALGE

Λα: $\hat{1}$ $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{2}$ $\hat{1}$ $\hat{7}$ $\hat{3}$ $\hat{6}$ $\hat{3}$ $\hat{3}$

T D T D T

$\hat{6}$ $\hat{5}$ $\hat{4}$ $\hat{3}$ $\hat{6}$ $\hat{5}$ $\hat{3}$

61. GEDALGE

φα: D $\hat{1}$ $\hat{7}$ $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{5}$ $\hat{1}$ $\hat{7}$ $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{5}$ $\hat{4}$ $\hat{3}$ $\hat{2}$ $\hat{3}$

T D T T

4K 3μ 2μ 3μ

62. Anonymous

ρε: $\hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{2}$ $\hat{1}$ $\hat{7}$ $\hat{1}$ $\hat{5}$ $\hat{6}$ $\hat{7}$ $\hat{1}$ $\hat{4}$ $\hat{3}$

T D T

2M 2M 3M 1K

► Πραγματική αντί Τονικής |A| για μουσικούς λόγους. (§75)

63.

μ: Τ D

Τονική Απάντηση

Πραγματική Απάντηση

⌘ Παρατηρείστε ότι το $\hat{4}$ στην πλευρά της D στο |Θ| απαντιέται με $\hat{7}$ στην πλευρά της T στην |A|. Αυτό αλλάζει την φυσιογνωμία του |Θ| στην |A| και είναι ένας λόγος να δοθεί *πραγματική* |A|. ✓ Όταν ένα |Θ| τελειώνει με $\hat{4}-\hat{5} \rightarrow D(\hat{7} > \hat{1})$ καλό είναι να δίνεται |A| πραγματική.

64.

ρε: Τ D

Τονική Απάντηση

Πραγματική Απάντηση

► Μετατροπία στην D με χαρακτηριστική αλλοίωση.

Τονική |A|. |Θ| που τελειώνουν στην D. (§77-84)

✓ Τα |Θ| χωρίζονται σε μελωδικές φράσεις για να προσδιορισθεί με ακρίβεια η μετατροπία στην D.

65. GOUNOD

Φα: Τ D

66. SARTI

σολ: Τ D

► Μετατροπία σε D. (§85-87)

67. $\hat{1} \hat{3}, \hat{5}, \hat{4} \hat{3} \hat{6} \hat{5}, \hat{1} \hat{7} \hat{6} \hat{5}$

Ντο: $\hat{1} \hat{3} \hat{1} \hat{4} \hat{3} \hat{6} \hat{5} \hat{4} \hat{3} \hat{2} \hat{1}$

T D T D

- Προσοχή στα σημεία που γίνονται μετατροπίες στα |⊙|.
- Χωρίστε τα |⊙| σε φράσεις.
- Ελέγξτε μουσικά τις |Α|.

68. $\hat{5}, \hat{6} \hat{5} \hat{1}$ REICHA $\hat{5} \hat{1}, \hat{5}$

$\hat{1} \hat{6} \hat{5} \hat{1}$ $\hat{5} \hat{1} \hat{1} \hat{D}$

D T

69. $\hat{1} \hat{5}, \hat{6} \hat{1} \hat{2}$ EBERLIN $\hat{5}$

$\hat{1} \hat{1} \hat{6} \hat{1} \hat{1} \hat{5} \hat{1}$ $\hat{1} \hat{5} \hat{1}$

T D T D

✓ Το $\sigma\hat{4}$ στο μ.2 είναι διαβατικός, το $\sigma\hat{4}$ στο μ.3 είναι χαρακτηριστική αλλοίωση που μετατρέπει στην D.

70. $\hat{5} \hat{6} \hat{3} \hat{4} \hat{4} \hat{5} \hat{2} \hat{3}, \hat{5} \hat{4} < \hat{5}$

Φα: $\hat{1} \hat{6} \hat{3} \hat{4} \hat{5} \hat{2} \hat{3} \hat{1} \hat{7} \hat{1}$

D T D

71. $\hat{3}, \hat{5} \hat{4} < \hat{4} \hat{1}, \hat{3} \hat{7} >$ THOMAS

σολ: $\hat{3} \hat{1} \hat{7} < \hat{4} \hat{1} \hat{3} \hat{6} \hat{3}$

T D T D

76β. $\overset{2\mu}{\hat{3}, \hat{4} < \hat{4} \hat{3} \hat{3} > \hat{2} \hat{2} > \hat{1}}$

Ντο: $\hat{1} \hat{4} < \hat{4} \hat{3} \hat{3} > \hat{2} \hat{2} > \hat{1}$

Ντο: D T

1K

✓ Σε όλα τα χρωματικά |Θ| χρήσιμο είναι να γράφουμε πρώτα τον "σκελετό" του |Θ| (με κατάργηση δηλαδή των χρωματικών αλλά και ξένων φθόγγων).
Στο 76 θεωρείστε επίσης την δυνατότητα να απαντήσετε προς την πλευρά της S.

77α. $\hat{1}, \hat{2} \hat{3} \hat{4} \hat{5}$

Ντο: $\hat{1} \hat{5} \hat{6} \hat{7} \hat{1}$

Ντο: T D

77β. $\overset{2\mu}{\hat{1}, \hat{1} < \hat{2} \hat{2} < \hat{3} \hat{4} \hat{4} < \hat{5}}$

Ντο: $\hat{1} \hat{4} < \hat{5} \hat{5} < \hat{6} \hat{7} \hat{7} < \hat{1}$

Ντο: T D

1K

☞ Παρατηρείστε τα 3 σολ στην |A|. Ανάμεσα στο D($\hat{1}$) = σολ και στο T($\hat{5}$) = σολ της |A| δεν μπορεί να παρεμβληθεί άλλος φθόγγος που να αντιστοιχεί στη μελωδική βαθμίδα $\hat{4} <$ του |Θ|. Σε καμιά περίπτωση μην απαντήσετε στο ντο# με φα# (αντίθετη κίνηση της |A| ως προς το |Θ|!).

78. $\overset{8K}{\hat{5}, \hat{5} \hat{4} < \hat{4} \hat{3} \hat{3} > \hat{2} \hat{2} > \hat{1}}$ Θέμα σε διατονική μορφή

Σολ: $\hat{1} \hat{5} \hat{4} < \hat{4} \hat{3} \hat{3} > \hat{2} \hat{2} > \hat{1}$ $\hat{5} \hat{5} \hat{4} \hat{3} \hat{2} \hat{1}$

Σολ: D T

9M

79. $\hat{5}, \hat{4} \hat{3} \hat{2} \hat{5} \hat{1}$ Θέμα σε διατονική μορφή

Σολ: $\hat{1} \hat{4} \hat{3} \hat{2} \hat{5} \hat{1}$ $\hat{5} \hat{4} \hat{3} \hat{2} \hat{5} \hat{1}$

Σολ: D T

80. $\hat{1}$ $\hat{1}$ $\hat{4} <$ $\hat{2}$ $\hat{2} <$ $\hat{3}$ $\hat{4}$ $\hat{4} <$ $\hat{5}$ *Θέμα σε διατονική μορφή*

Ντο: T D T D

8K

9M

81. $\hat{1}$ $\hat{2}$ $\hat{2} <$ $\hat{3}$ $\hat{4}$ $\hat{4} <$ $\hat{5}$ *Θέμα σε διατονική μορφή*

Ντο: T D T D

7μ

8K

✓ Τα |Θ| 82 & 83 επανέρχονται στο $\hat{5}$ με χρωματική κίνηση, αφού προηγουμένως έχει γίνει μετατροπή στην D. (§95, σ.60)

82. $\hat{1}$ $\hat{2}$ $\hat{3}$ $\hat{1}$, $\hat{5}$, $\hat{4} <$ $\hat{4}$ $\hat{3}$ $\hat{2}$ $\hat{5}$ $\hat{3}$ $\hat{1}$ $\hat{5}$ $\hat{4} <$ $\hat{5}$

Ντο: T D T D

83. $\hat{1}$, $\hat{7}$ $\hat{1}$ $\hat{1}$ $\hat{7}$ $\hat{6}$ $\hat{5}$, $\hat{5} <$ $\hat{6}$ $\hat{7} >$ $\hat{7}$ $\hat{1}$ $\hat{5}$ $\hat{1}$ $\hat{7}$ $\hat{1}$

Ντο: T D T D

✓ Τα |Θ| 84 & 85 εκκινούν με D-T, οδηγούνται χρωματικά στην D και καταλήγουν στην T($\hat{1}$, ή $\hat{3}$) (§95, σ.61)

84. §37.1 §74 $\hat{5}$ $\hat{3}$ $\hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{3}$ $\hat{4}$ $\hat{5}$ $\hat{4} <$ $\hat{4}$ $\hat{3}$ $\hat{2}$ $\hat{5}$ $\hat{3}$ §36

Ντο: D T D T

☞ Συγκρίνετε προσεκτικά τις |A| των |Θ| 85,86 και 87.

85. §63 §36

Φα: $\hat{1}$ $\hat{4} <$ $\hat{6}$ $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{3}$

T D T T

§96, σ.61. Για τα |Θ| 86, 87 συμβουλευτείτε ξανά §62, 63, 95.

86.

Φα: $\hat{1}$ $\hat{1}$ $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{3}$

T D T T

87.

Φα: $\hat{1}$ $\hat{3}$ $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{3}$

T D T T

- |Θ| των οποίων η κεφαλή οδηγείται χρωματικά από D σε T με *κατιούσα* κίνηση, ή από T σε D με *ανιούσα* κίνηση.

Προτίμηση για *πραγματική* |A|, αν αλλοιώνεται η φυσιογνωμία του |Θ|. (§97, σ.61,62)

88.

Φα: $\hat{1}$ $\hat{4} <$ $\hat{5}$ $\hat{5} <$ $\hat{6}$ $\hat{7}$ $\hat{5}$ $\hat{1}$ $\hat{6}$ $\hat{2}$ $\hat{3}$ $\hat{4}$ $\hat{5}$ $\hat{3}$

T D T T

Τονική Απάντηση

Πραγματική Απάντηση

89.

5̂ 4̂ < 4̂ 3̂ 2̂ 1̂ 4̂ 3̂ 2̂ 5̂ 4̂ 3̂

Φα: D T
 Τονική Απάντηση

Πραγματική Απάντηση

► |Θ| που αρχίζουν με 7̂ (§100-101)

Στη σχολική φούγκα ένα |Θ| αρχίζει με 1̂, 3̂ και 5̂.

Τελειώνει με 1, 3̂, 5̂ και 7̂ στο μείζονα, ή 7> στον ελάσσονα.

Δεν αποκλείεται όμως ένα |Θ| να αρχίσει και με άλλη μελωδική βαθμίδα.

- 7̂ → D(3̂). |Θ| που αρχίζει με την 7̂. Μείζων Τρόπος. (§100)

90.

7̂ 1̂

Ντο: D T

- 7̂ < → T(7̂ <). |Θ| που αρχίζει με την 7̂ οξυμένη (7̂ < προσαγωγέας). Ελάσσων Τρόπος. (§101)

91.

7̂ < 1̂ 2̂ 6̂ 1̂

ντο: T D T

- 4̂ < → D(7̂). |Θ| που αρχίζει με την 4̂ αλλοιωμένη. (§102)

92.

4̂ < 5̂ 6̂ 1̂ 3̂

Φα: D T

► |Θ| που αρχίζουν με $\hat{2}$, $\hat{4}$, $\hat{6}$. (§103)

• $\hat{2} \rightarrow \Gamma(\hat{2})$

93.

Σιβ:

✓ |Θ| που αρχίζουν με $\hat{2}$, $\hat{4}$, $\hat{6}$ στη σχολική φούγκα είναι εξαιρετικά σπάνια.
Για το υπόλοιπο του |Θ| ισχύουν οι προαναφερθέντες κανόνες.

• $\hat{4} \rightarrow \Gamma(\hat{4})$

94.

Ντο: